

TISKOVÁ ZPRÁVA

KARLÍN

**NEJSTARŠÍ PŘEDMĚSTÍ PRAHY
PRAGUE'S OLDEST SUBURB**

**VÝSTAVA A PUBLIKACE
V RÁMCI CYKLU VÝSTAV
O PRAŽSKÝCH ČTVRTÍCH**

Karlín – nejstarší předměstí Prahy

11. 5.–6. 11. 2011

Autor: Zdeněk Míka

Architekt: Emil Zavadil

Grafické řešení výstavy a tiskovin: Jaroslav Bárta, Matěj Bárta

Grafické řešení publikace: Jaroslav Bárta, Matěj Bárta

Produkce: Bohumila Křížová

Výstava je pořádána ve spolupráci s: Městská část Praha 8

Mediální partneři: Český rozhlas, Square Meal, Veřejná správa

Muzeum hlavního města Prahy, Na Poříčí 52, Praha 8 – Florenc

Otevřeno denně kromě pondělí od 9 do 18 hodin

Vstupné: základní 120,- Kč, snížené (studenti, senioři) 50 Kč, rodinné 200 Kč,

děti do 6 let a invalidé zdarma, školní skupiny 30 Kč

Výstava Karlín – nejstarší předměstí Prahy je již třetí ze série výstav, které Muzeum hlavního města připravilo v poslední době **na téma historie a proměny starých pražských předměstí.** Současné výstavě předcházely dvě výstavy představující pražské čtvrti: Smíchov – město za újezdskou branou a Libeň – zmizelý svět.

Počátky Karlína sahají do let 1816–1817, kdy byl z úředního podnětu na území východně od Špitálské (Poříčské) brány založen. Tomu předcházelo starší osídlení Špitálska, jak se toto území řádu křížovníků s červenou hvězdou ve středověku nazývalo.

Karlín se stal záhy stejně jako Smíchov průmyslovým předměstím Prahy, kde se nejprve v první polovině 19. století dařilo textilnímu průmyslu (dvě kartounky, přádelny vlny a bavlny), v druhé polovině století strojírenským podnikům (především firma Breitfeld, Daněk a spol., naposledy ČKD Dukla Karlín). Karlín však k sobě poutal pozornost svým neobvyklým racionálně urbanistickým řešením domovní zástavby. To spočívalo v systému pravoúhle uspořádaných ulic, v nichž vyrostly bloky jedno až dvoupatrových domů, postavených v pozdně klasicistním (empirovém) slohu.

Výstava podrobně sleduje vývoj Karlína a jeho proměn zejména do počátku 20. století, některé jeho změny až do doby nedávné. Na počátku 20. století byla předměstská obec povýšena na město (1903) a po vzniku Československa se Karlín stal součástí hlavního města. **Jádro výstavy tvoří obrazová dokumentace předměstí – od nejstarších rytin a kreseb až po fotografie, které od posledních desetiletí 19. století zcela převládají.**

K nejpřitažlivějším obrazovým dokumentům zcela nepochybně patří **nejstarší pohledy na území Špitálska s Invalidovnou,** kdy toto území bylo poseto zahradami, ojedinělými hospodářskými usedlostmi a výletními hospodami. Pozornost si také zaslouží málo známé **obrazy nejstarší plynárny,** která vznikla před polovinou 19. století na území Karlína, aby zásobovala svítiplynem osvětlení pražských ulic a **provizorní dřevěné kaple** z počátku padesátých let tohoto století, která sloužila potřebám věřících do doby dokončení karlínského kostela sv. Cyrila a Metoděje. Dalšími zajímavostmi pro návštěvníka výstavy jsou četná vyobrazení **říčního nákladního přístavu** mezi karlínským nábřehem a Rohanským ostrovem. **Stranou pozornosti nezůstaly ani trojrozměrné objekty. Ojedinělé archeologické nálezy z období pravěku a středověku** (osada Zábransko za Poříčskou branou) svědčí o tom, že území Špitálska dlouhou dobu nepatřilo k trvale osídleným. Příčinou toho byla neblahá zkušenost s často se opakujícími povodněmi, které v novověkém období přišly především v letech 1784, 1845, 1890 a konečně v nedávné době roku 2002.

Řada dalších trojrozměrných exponátů je na této výstavě prezentována poprvé – veřejnosti budou představeny např. **portréty nejstarších karlínských starostů a předsedů představenstva Občanské záložny v Karlíně,** která se významnou měrou zasloužila

o to, že Karlín patřil ve druhé polovině 19. století k nejbohatším městům v českých zemích. **Dochované prapory, korouhve** a další předměty připomenou řemeslnická společenstva a některé spolky. Vystaveny budou také drobnější předměty, spojené například s rozvojem karlínského školství, stavbou novorenesanční radnice nebo návštěvou Františka Josefa I. v Karlíně. Elektrotechnický závod vynálezce ing. F. Křížíka připomenou jeho **zdokonalené obloukové lampy**, které osvětlovaly Karlín od roku 1894.

K výstavě vydalo Muzeum hlavního města Prahy stejnojmennou publikaci, která zájemce o pražskou historii podrobněji seznámí s vývojem a proměnami tohoto pražského předměstí.

Další části výstavy si můžete prohlédnout **v budově Úřadu městské části Praha 8**, tzv. bílém domě, kde je umístěna část nazvaná Národopisná výstava československá 1895, **a v Libeňském zámku**, kde je možné zhlédnout část představující výběr z nezajímavějších fotografií.

Karlín – nejstarší předměstí Prahy, Národopisná výstava československá 1895

11. 5. 2011–21. 8. 2011

budova ÚMČ Praha 8 – tzv. bílý dům, ulice U Meteoru 6, Praha 8 – Libeň

Otevírací doba: Po a St 8.00–18.00, Út a Čt 8.00–15.30, Pá 8.00–15.00 hodin

Vstupné: zdarma

Karlín – nejstarší předměstí Prahy, Výběr nejzajímavějších fotografií

11. 5. 2011–21. 8. 2011

Libeňský zámek, Zenklova 35, Praha 8 – Libeň

Otevírací doba: Po a St 8.00–18.00, Út a Čt 8.00–15.30, Pá 8.00–15.00

Vstupné: zdarma

Kontakt pro bližší informace:

Věra Hloušková

Muzeum hlavního města Prahy

Kožná 1/475

110 00 Praha 1

T: +420 221 012 933

M: +420 603 888 053

F: +420 224 214 306

hlouskova@muzeumprahy.cz

www.muzeumprahy.cz